

Sygn. akt II CZ 34/12

POSTANOWIENIE

Dnia 13 czerwca 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jan Górowski (przewodniczący)

SSN Mirosław Bączyk

SSN Bogumiła Ustjanicz (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku D. B.
przy uczestnictwie G. W. i M. B.
o zniesienie współwłasności nieruchomości,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 13 czerwca 2012 r.,
zażalenia wnioskodawcy i uczestniczki postępowania M. B.
na postanowienie Sądu Okręgowego w S.
z dnia 30 listopada 2011 r.,

**oddala zażalenie i zasądza od D. B. i M. B. na rzecz G. W.
kwotę 1800 zł (jeden tysiąc osiemset) tytułem zwrotu kosztów w
postępowaniu zażaleniowym.**

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w S. odrzucił skargę kasacyjną Wnioskodawcy D. B. i uczestniczki M. B. od postanowienia tego Sądu z dnia 24 czerwca 2011 r. W uzasadnieniu podał, że zmiana postanowienia Sądu pierwszej instancji z dnia 29 czerwca 2010 r. o zniesieniu współwłasności nieruchomości, dokonana na skutek apelacji uczestnika G. W., polegała na podwyższeniu zasądzonej od wnioskodawcy i uczestniczki postępowania na rzecz apelującego uczestnika kwoty 465900 zł w miejsce kwoty 387300 zł tytułem spłaty oraz podwyższeniu sumy kosztów sądowych. Wskazana przez wnioskodawcę i uczestniczkę postępowania w skardze kasacyjnej wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 1242330 zł, będąca ustaloną prawomocnie wartością całej nieruchomości, nie może być przyjęta jako wartość przedmiotu zaskarżenia, ponieważ nie uwzględnia faktu niezaskarżenia przez nich postanowienia Sądu pierwszej instancji oraz dopuszczalności tego środka odwoławczego w odniesieniu do postanowień dotyczących zniesienia współwłasności, przewidzianej art. 519¹ § 4 pkt 4 k.p.c. Wartość ta w rozpoznawanej sprawie stanowi różnicę pomiędzy ustaloną w postępowaniu odwoławczym wysokością spłaty a tą określoną przez Sąd pierwszej instancji i wynosi 78600 zł. Nie ma znaczenia dla określenia tej wartości zakwestionowanie przez skarżących postanowienia z dnia 24 czerwca 2011 r. w całości.

Wnioskodawca i uczestniczka postępowania domagali się w zażaleniu uchylenia postanowienia Sądu Okręgowego, zarzucając mu nieprawidłowe zastosowanie art. 398⁶ § 2 k.p.c., chociaż wskazana w skardze kasacyjnej wartość przedmiotu zaskarżenia przewyższa 150000 zł, dokonanie oceny dopuszczalności skargi pod względem merytorycznym, a nie formalnym oraz art. 519¹ § 4 k.p.c. przez przyjęcie, że wartość ta jest niższa niż 150000 zł. Ponadto podnieśli, że błędnie ustalone zostało, iż przedmiotem zaskarżenia jest różnica pomiędzy wysokością spłat, skoro orzeczenie zostało zaskarżone w całości, bo dążą do ponownej i prawidłowej wyceny całej nieruchomości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W sprawie o zniesienie współwłasności nieruchomości, jak i w innych dotyczących podziału masy majątkowej, Sąd ma obowiązek ustalenia wartości tego majątku, działając z urzędu. Nie jest związany nawet zgodnymi stanowiskami współwłaścicieli. Dokonane przez Sąd ustalenie odnosi bezpośredni skutek w odniesieniu do określenia wartości przedmiotu zaskarżenia w apelacji, jak i w skardze kasacyjnej. Oznaczenie w skardze kasacyjnej, zgodnie z art. 398⁴ § 3 w związku z art. 13 § 2 k.p.c., wartości przedmiotu zaskarżenia nie jest wiążące dla Sądu drugiej instancji i Sądu Najwyższego, który może tę wartość korygować, stosownie do poczynionych w sprawie ustaleń, pomijając zasady objęte art. 25 i art. 26 k.p.c. (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2001 r., IV CZ 20/01, niepubl.; z dnia 21 listopada 2001 r., I CZ 152/01, niepubl.; z dnia 6 listopada 2002 r., III CZ 98/02, OSNC 2004/1/11; z dnia 18 maja 2006 r., IV CZ 34/06, niepubl.). Wartością przedmiotu zaskarżenia w sprawach działowych jest wartość konkretnego interesu skarżącego (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2007 r., IV CZ 118/06, niepubl.; z dnia 3 czerwca 2009 r., IV CSK 107/09, niepubl.; z dnia 9 lipca 2009 r., I CSK 117/09, niepubl.; z dnia 16 listopada 2011 r., IV CSK 280/11, niepubl.), a nie wartość przedmiotu działu. W rozpoznawanej sprawie niezaskarżenie przez wnioskodawcę i uczestniczkę postępowania postanowienia Sądu pierwszej instancji ma ten skutek, że mogą oni kwestionować jedynie pogorszenie ich sytuacji dokonane postanowieniem Sądu Okręgowego, co oznacza, że wartością ich naruszonego interesu jest, jak trafnie wskazał ten Sąd, kwota obejmująca różnicę pomiędzy ustaloną w postępowaniu odwoławczym wysokością obciążającej ich spłaty, a tą ustaloną w postanowieniu Sądu pierwszej instancji, która jest wypadkową ustalenia w tym postępowaniu wartości nieruchomości. Nie mają racji żalący się, że skoro kwestionują ustalenie wartości całej nieruchomości, to jest ona jednocześnie wartością przedmiotu zaskarżenia. Nie uwzględnia bowiem tego, że nie służyło mu prawo obejmujące całą nieruchomość.

Wbrew zarzutom żalących się, Sąd Okręgowy prawidłowo zastosował art. 398⁶ § 2 w związku z art. 13 § 2 k.p.c., ponieważ badanie wartości przedmiotu zaskarżenia objęte jest zakresem badania dopuszczalności skargi w odniesieniu do warunku wskazanego w art. 519¹ § 4 pkt 4 k.p.c. Z uwagi na to, że wartość

przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż 150000 zł skargę kasacyjną należało uznać za niedopuszczalną.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 i art. 13 § 2 k.p.c. oddalił zażalenie. Z mocy art. 520 § 3 k.p.c. i § 6 pkt 6 oraz § 13 ust. 2 pkt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163 poz. 1348 ze zm.) Sąd Najwyższy orzekł o kosztach postępowania zażaleniowego.